

Nr. akt

Protokół przesłuchania świadka

4
59
37

Data 13 lipca 194 7 r. w Staszowie
Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Niemieckich z siedzibą
Sędzią Sienozym telonu Sądu Okręgowego
w Radomiu, Ekspozytura Sądu Grodzkiego w Staszowie Oddział
w osobie Sędziego Albina Walkiewicza, adwokata w Staszowie
z udziałem Protokółanta
w obecności stron
przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez przysięgi.¹⁾ —
Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności kamej za fałszywe zeznania i o treści
art. 107 k.p.k. — oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odabrał od niego przysięgę na zar x
sądzie art. k.p.k. po czym —¹⁾ świadek zeznał, co następuje:

Imię i nazwisko Aleksandra Warchałowska
Wiek lat 33
Imiona rodziców Jan i Felicja
Miejsce zamieszkania Staszów, ul. Szpitalna 1
Zajęcie ekspedientka
Wyznanie rym. - kat
Karalność nie karana
Stosunek do stron

W marcu 1943 r. przybył do Staszowa oddział Niemców, część była w mun-
durach, część po cywilnemu. Przybyli z Ostrowca lub z Radomia. Mówiono,
że to Gestapo, ja formacji nie znam. Przeprowadzali aresztowanie w Sta-
szowie.. Pamiętam, że wówczas aresztowano i wywieziono Wincentego Cukierskiego
Stefana Adamusa, Rytwińskiego Józefa, Cholewę Józefa, Wiktora Stępnia, Czapłę
Władysława, Sochę Michała, Sochę Tadeusza i inn. których nie pamiętam.
W dniu 11 marca 1943 r. przybyli do mego mieszkania Niemcy celem aresztowa-
nia mego męża Józefa Warchałowskiego. Nie zastali męża więc zabrali mnie
trzymano mnie w areszcie przez 10 dni, następnie wywieziono mnie do San-
domierza do więzienia. Za Osiekiem wyszedł na drogę mąż mój, który w jakiś
sposób dowiedział się, że mnie wywożą. Krzyknął, żebyśmy się zatrzymali, bo
jechałam z eskortą wozem. Wtedy eskortujący mnie policjanci granatowi
..... imienia nie znam, z posterunku Osiek,

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.

²⁾ W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k.p.k.).

poczęli do niego strzelać-i zastrzelili go. [REDAKTOWANO] zastrzelił podobno również niejakiego Miernowskiego z Osieka, o czym mówił mi brat zabitego zdaje mi się Władysław Miernowski, obecnie zamieszkały w Kielcach. [REDAKTOWANO] zamieszkuje obecnie w Łodzi, zdaje się Doły Dolne, dojeżdża się tramwajem jedynką. Mówił mi to nieznany mi człowiek ze wsi Wiązownica, gm. Osiek. Gondek Antoni ze Staszowa zna adres [REDAKTOWANO]. Człowieka z Wiązownicy [REDAKTOWANO] prosił, żeby nikomu nie mówił, że on znajduje się w Łodzi. [REDAKTOWANO] podobno jest funkcjonariuszem Urzędu Bezpieczeństwa. Gdzie przebywa drugi policjant t.j. [REDAKTOWANO] tego nie wiem. Komendantem posterunku policji granatowej był w Staszowie [REDAKTOWANO], pochodzący z Poznańskiego, od jego córki odebrałam zaręczynowy pierścionek, zabrany mi przez Niemców w czasie aresztowania mnie. Zabrano mi wszystko ubranie moje i męża, jak również ubranie teściowej i szwagra. Mąż był krawcem i miał sporo materiału na ubrania dostarczonego przez klientów celem uszycia ubrania. Materiał ten też zabrano, jak również moje 2 pierścionki i 2 złote dukaty. Gdy zgłosiłam się po te rzeczy po zwolnieniu mnie z więzienia, [REDAKTOWANO] który zaprowadził mnie do lokalu żandarmerii w Staszowie; przedstawił mnie komendantowi, że jestem żoną zastrzelonego bandyty, zwolnioną z więzienia, podkreślał to 2-krotnie. - Z wyżej wymienionych aresztowanych w marcu osób wszyscy żyją, ledz aresztowano również po nich ich rodziny w liczbie około 18 osób i wywieziono ich do obozu w Oświęcimiu. Tam zginęli: Rytfińska, Adamus, Adamusowa, Stępień, Czaplina i jej siostra, Iżyłowski-imion nie pamiętam. O innych zbrodniach wiem ze słyszenia, lecz szczegółów podać nie mogę. Nic więcej nie wiem. Odczytano.

Aleksandra Harchewitowska.

M. W. [REDAKTOWANO]

Więzienie

Karta zwolnienia.

39

w Sandomierzu Więzień śledczy Aleksandra
Werchalo wska
z Staszowa, ul. Szpitalna zwolniony został
dzisiaj o godz. 10.- z aresztu przewencyjnego i udaje
się do J.W.

Księga więźniów I

dnia 11. czerwca 194 3 r.

Nr. 810/42 Der Leiter der Deutschen Strafanstalt

Künze
Verwaltungsinspektor

M. S. № 10 więz.—113

Karta zwolnienia z aresztu